

61. Tematika

Tematika címe: **Táblajáték**

Foglalkozás típusa: Havi szakkör

Ajánlott korosztály: 6-10 éves tanulók (alsó tagozat)

A **Táblajátékok** szakkör célja a gyermekek stratégiai gondolkodásának, kreativitásának fejlesztése. Az egyszerű malomjátékon át a magasabb rendű gondolkodást igénylő játékokkal ismerkednek meg a tanulók. A foglalkozások során a gyermekek következő képességei fejlődnek:

- az együttműködési képesség,
- produktív gondolkodás,
- algoritmikus gondolkodás,
- matematikai gondolkodás,
- következtető képesség,
- szókincs,
- vizuális figyelem,
- vizuális észlelés,
- gyors reakciókészség,
- türelem,
- szabálytudat,
- finommozgás,
- tájékozódás síkban, térben,
- kudarcűrő képesség,
- orientációs képesség,
- empátikus készség,
- vizuális problémamegoldó képesség,
- számolási készség,
- számfogalom, mennyiségek felismerése
- szerialitás.

Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

Természettudományos élménypedagógiai programkinálat és természettudományos élményközpont fejlesztése Salgótarjánban

EFOP-3.3.6-17-2017-00026

A foglalkozásokon hangsúlyos a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlesztése is – mind az interperszonális, mind az intraperszonális területen. A saját és mások érzelmeinek felismerése, azok kezelése, az önmotiválás és a kapcsolatkezelés képessége közvetlenül hat életünkre. Igazán sikeres csak az lehet, aki elsajátítja azokat a lelki szokásokat, amelyek fokozzák teljesítőképességét. A foglalkozások során a gyerekek reményeink szerint megtanulják, hogy a vereséget, kudarcot ne tragédiaként éljék meg, hanem épülni, fejlődni tudjanak általa. A fairplay, a sportszerűség szintén fontos „tananyag” a szakkör során.

Az év során a gyerekek házilag is készült játékokkal is találkoznak, hogy hazatérve azokat egyszerű eszközökből az iskolában vagy otthon is el tudják készíteni, ami által tovább fejlődhetnek, és társaiknak továbbadhatják tudásukat.

Táblajáték szakkör – 5 alkalmas foglalkozás (2x45 perc)	
1. alkalom / 1. óra	Eszközök, módszerek
<p>1. Ismerkedés, bemutatkozás</p> <p>2. Érkeztetés: Hogy érkeztél? Milyen napod volt? Mit kell kint hagynod? (ahhoz, hogy dolgozni tudjunk, a gondokat, problémákat, örömet okozó élményeket „le kell tenni”, kint kell hagyni – ebben segít azok tudatosítása, kimondása. ezekkel nem foglalkozunk részletesen, egy-egy mondattal fogalmazhatják meg gondolataikat, érzelmeiket)</p> <p>I. <u>JÁTÉK A LOGIKAI KÉSZLETTEL, QUARTO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Játék a logikai készlettel <ul style="list-style-type: none"> Az elemek megismerése; válogatás a játékokból <ul style="list-style-type: none"> - Egyszerű transzformációk - Rontó játék - Barkochba játékok - Rakosgatós barkochba - Néma barkochba • Sorozatok – egy, vagy több különbséges játékok. 	<ul style="list-style-type: none"> - A készlet elemeinek a bemutatása - Különböző logikai játékok a készlettel (rontó, barkochba, néma barkochba, rakosgatós barkochba, sorozatok, stb...) <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulónként egy logikai készlet

<ul style="list-style-type: none"> • Quarto a logikai készlettel: <ul style="list-style-type: none"> - A játék szabályaival való megismerkedés. - Quarto játék a logikai készlet elemeivel. - A jelhordozók kiválasztása. - Az 1., 2. verzió bemutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - A játék szabályaival való megismerkedés bemutatással. - Próba játékok párban. - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. - Az 1., 2. verzió alkalmazása. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 4X4-es tábla páronként, - logikai készlet páronként.
<ul style="list-style-type: none"> • a 3. játéklehetőséggel való megismertetés <ul style="list-style-type: none"> - A játékszabály megismertetése. - Játék különböző verziókban 	<ul style="list-style-type: none"> - Játék párokban. - Játék forgószínpad-szerűen. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 4X4-es tábla páronként, - logikai készlet páronként.
<ul style="list-style-type: none"> • A megismert játék készség szintű használata, hatékony stratégiával. <ul style="list-style-type: none"> - Verseny szituáció teremtése • Ötletek a játék otthoni elkészítéséhez. 	<ul style="list-style-type: none"> - Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés - Beszélgetés, ötletgyűjtés <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 4X4-es tábla páronként,

Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

Természettudományos élménypedagógiai programkínálat és természettudományos élményközpont fejlesztése Salgótarjánban

EFOP-3.3.6-17-2017-00026

	<ul style="list-style-type: none"> - logikai készlet páronként - flipchart-tábla, filctoll
--	---

2. óra	Eszközök, módszerek
<p><u>II. AMÓBA JÁTÉKOK</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az amőba játék szabályainak megismerése. - A játékszabályok megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyerekek párba sorolása. - Eszközök bemutatása. - A játék menetével való megismertetés. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kockás papír, ceruza, - Laminált lap, kupakok.
<ul style="list-style-type: none"> • Vonalnyerő amőba szabályainak megismerése. - A játék szabályaival való megismertetés. 	<ul style="list-style-type: none"> - A játék szabályaival való megismerkedés bemutatással. - Próba-játékok párban. - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. - Játék az egyszerű amőbával (1.-2. osztály). <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - laminált lap, kupakok, - sakktabla, kupakok

Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

Természettudományos élménypedagógiai programkínálat és természettudományos élményközpont fejlesztése Salgótarjában

EFOP-3.3.6-17-2017-00026

<ul style="list-style-type: none"> • Potyogtatós amőba szabályainak az ismerete (inkább 3-4. osztályban. 1.-2. osztályban az első két amőbatípus gyakorlása)<ul style="list-style-type: none"> - A potyogtatós amőba szabályainak megismertetése - A megismert amőbák készség szintű alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> - Játék párokban a különböző amőba típusokkal. - Játék forgószinpad szerűen. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Különböző méretű pályák, - kupakok, - kockás papír, ceruza.
<ul style="list-style-type: none"> • Zárókör: Hogy vagy most? Mi volt könnyű számodra? Mi okozott komolyabb fejtörést? Volt-e sikerélményed? Miben? Kértél-e, kaptál-e segítséget? Milyen érzés volt?	beszélgetés; Lehetőleg tömören fogalmazzák meg a megéléseiket a gyerekek!

Táblajáték szakkör – 5 alkalmas foglalkozás (2x45 perc)	
2. alkalom / 3. óra	Eszközök, módszerek
<p><i>Érkeztetés:</i> Hogy érkezted? Milyen napod volt? Mit kell kint hagynod?</p> <p><u>III. Malomjátékok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egyszerű malomjáték szabályainak ismerete. <ul style="list-style-type: none"> - A játékszabályok megismertetése 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyerekek párba sorolása - Eszközök bemutatása - A játék menetével való megismertetés <p><i>Eszköz:</i></p> <p>Laminált lap, kupakok</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A „magyar malom” szabályainak ismerete <ul style="list-style-type: none"> - A játékszabályok megismertetése 	<ul style="list-style-type: none"> - A játék szabályaival való megismerkedés bemutatással - próba-játékok párban - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - laminált lap, kupakok

Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

Természettudományos élménypedagógiai programkínálat és természettudományos élményközpont fejlesztése Salgótarjánban

EFOP-3.3.6-17-2017-00026

- A megismert játékok készség szintű használata, hatékony stratégiával
- Ötletek a játék otthoni elkészítéséhez.

- Verseny szituáció teremtése.
- Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés
- Beszélgetés, ötletgyűjtés

Eszköz:

- 4X4-es tábla páronként
- logikai készlet páronként
- malom tábla
- kupakok

4. óra	Eszközök, módszerek
<p><u>IV. A tanult játékok gyakorlása, különböző stratégiák alkalmazása</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egyszerű malom játék szabályainak ismerete - ismétlés. <ul style="list-style-type: none"> - A játékszabályok felelevenítése közösen. - Az előző órai tapasztalatok megbeszélése – kinek mi tetszett, mi volt nehéz? • A quarto és amőba játékok játékszabályainak felelevenítése, tapasztalatok a játékokkal kapcsolatban. Melyik a kedvenc játékod? • Kedvenc játék megszavazása – készségszintenként egy-egy játék. • A választott játékkal kapcsolatos lehetséges stratégiák megbeszélése –a jobb képességű gyermekekkel. • Játék a tanult játékokkal, a stratégiák alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A gyerekek párba sorolása - Eszközök bemutatása - Játékok menetének a felelevenítése a tanulók megfogalmazásában – frontális csoportmunka, beszélgetés, tanulói tapasztalatok. - Különböző stratégiák megismerése, gyakorlása. <p>Lehetőleg minden gyermek fogalmazza meg gondolatait, élményeit.</p> <p><i>Eszköz:</i></p> <p>4x4-es tábla páronként, logikai készlet, amőba-táblák, malom tábla, kupakok</p>
<p>Zárókör: Hogy vagy most? Mi volt könnyű számodra? Mi okozott komolyabb fejtörést? Volt-e sikerélményed? Miben? Kértél-e, kaptál-e segítséget? Milyen érzés volt?</p>	<p>Rövid, tömör visszajelzések</p>

Táblajáték szakkör – 5 alkalmas foglalkozás (2x45 perc)	
3. alkalom / 5. óra	Eszközök, módszerek
<p>Érkeztetés: Hogy érkezted? Milyen napod volt? Mit kell kint hagynod?</p> <p><u>V. PENTOMINO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A pentomino játék szabályainak ismerete. <ul style="list-style-type: none"> - A játékszabályok megismertetése 	<ul style="list-style-type: none"> - Eszközök bemutatása - A játéktábla lefedése a pentominokkal - Ha önállóan nem sikerül, segítség nyújtása <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kockás papír, ceruza - Laminált lap, kupakok
<ul style="list-style-type: none"> • A tábla készség szintű lefedése <ul style="list-style-type: none"> - Különböző táblák bemutatása - Különböző táblák lefedése 	<ul style="list-style-type: none"> - Játék egyénileg - Tapasztalatok megbeszélése frontálisan. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - laminált lap, - pentomino elemek
<ul style="list-style-type: none"> • - Játékszabályok megismerése páros játék esetén <ul style="list-style-type: none"> - versenyszituáció teremtése 	<ul style="list-style-type: none"> - Játék párokban a különböző táblákon - Játék forgószínpad szerűen

Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

Természettudományos élménypedagógiai programkinálat és természettudományos élményközpont fejlesztése Salgótarjában

EFOP-3.3.6-17-2017-00026

	<i>Eszköz:</i> - különböző táblák, pentomino elemek
<ul style="list-style-type: none"> • A megismert játékok készség szintű használata, hatékony stratégiával	- Verseny szituáció teremtése - Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés <i>Eszköz:</i> - 4X4-es tábla páronként - logikai készlet páronként -pentomino

6. óra	Eszközök, módszerek
<p><u>VI. NIM</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A Nim játék szabályainak megismerése - A játékszabályok megismertetése 	<ul style="list-style-type: none"> - Eszközök bemutatása - Próbajátékok közösen - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kavicsok, - kupakok, - gyufaszálak.
<ul style="list-style-type: none"> • A Nim játék készség szintű ismerete - Párokba rendezés, versenyek mentorálása 	<ul style="list-style-type: none"> - játék párokban - játék forgószínpad szerűen <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kavicsok, - kupakok, - gyufaszálak
<ul style="list-style-type: none"> • A megismert játékok készség szintű használata, hatékony stratégiával 	<ul style="list-style-type: none"> - Verseny szituáció teremtése.

<ul style="list-style-type: none"> • Ötletek a játék otthoni elkészítéséhez.	<ul style="list-style-type: none"> - Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés - Beszélgetés, ötletgyűjtés <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 4X4-es tábla páronként - logikai készlet páronként, - malom játék, -pentomino elemei, táblák - Nim eszközei
<p>Zárókör: Hogy vagy most? Mi volt könnyű számodra? Mi okozott komolyabb fejtörést? Volt-e sikerélményed? Miben? Kértél-e, kaptál-e segítséget? Milyen érzés volt?</p>	

Táblajáték szakkör – 5 alkalmas foglalkozás (2x45 perc)	
4. alkalom / 7. óra	Eszközök, módszerek
<p><u>KALAHA/MANKALA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A Mancala eszközeinek és alapszabályainak megismerése. - Az alapszabályok megismertetése, a szórás irányának, a szórás módjának megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> - Játék az 1. és a 2. szabály használatával - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rekeszek és kövek, - mancala készlet
<ul style="list-style-type: none"> - A 3. szabály alkalmazása - Eltérő állásokban lehető legtöbb lépés végzése a 3. szabály alkalmazásával 	<ul style="list-style-type: none"> - Feladatok megoldása a 3. szabály alkalmazásával - Páros játék az 1-3 szabály alkalmazásával <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kupakok, - kavicsok, - gyufaszálak

Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

Természettudományos élménypedagógiai programkínálat és természettudományos élményközpont fejlesztése Salgótarjában

EFOP-3.3.6-17-2017-00026

<ul style="list-style-type: none"> - 4. szabály alkalmazása, stratégiák használata - rablási szabály alkalmazásakor a stratégiák megfigyelése, kipróbálása	<ul style="list-style-type: none"> - Játék AZ 1-4. szabály alkalmazásával <p><i>Eszköz:</i> mancala készlet</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Megismert játék készségszintű használata<ul style="list-style-type: none"> • Ötletek a játék otthoni elkészítéséhez.	<ul style="list-style-type: none"> - Verseny szituáció teremtése - Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés - Frontális beszélgetés, ötletgyűjtés <p><i>Eszköz:</i> mancala készlet</p>

8. óra	Eszközök, módszerek
<p><u>HALMA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A Halma alaplépéseinek és ugrásainak a megismerése <ul style="list-style-type: none"> - Lépés és ugráslehetőségek elsajátítása, szabályok alkalmazása 	<p>Halma sakktáblán</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sakktábla, - 8-8 bábu
<ul style="list-style-type: none"> • A Halma szabályainak megismerése <ul style="list-style-type: none"> - Lépés és ugráslehetőségek elsajátítása, szabályok alkalmazása 	<ul style="list-style-type: none"> - Halma halmatáblán - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - halmatábla - bábuk
<ul style="list-style-type: none"> • Megismert játék készségszintű használata <ul style="list-style-type: none"> - Verseny szituáció teremtése • Ötletek a játék otthoni elkészítéséhez. 	<ul style="list-style-type: none"> - Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés - Frontális beszélgetés, ötletgyűjtés <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - halma készlet

Nógrád Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület

Természettudományos élménypedagógiai programkínálat és természettudományos élményközpont fejlesztése Salgótarjánban

EFOP-3.3.6-17-2017-00026

Zárókör: Hogy vagy most? Mi volt könnyű számodra? Mi okozott komolyabb fejtörést? Volt-e sikerélményed? Miben? Kértél-e, kaptál-e segítséget? Milyen érzés volt?

beszélgetés;

Táblajáték szakkör – 5 alkalmas foglalkozás (2x45 perc)

5. alkalom / 9. óra	Eszközök, módszerek
<p><i>Érkeztetés:</i> Hogy érkeztél? Milyen napod volt? Mit kell kint hagynod?</p> <p><u>DÁMA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Paraszt dáma szabályainak megismerése <ul style="list-style-type: none"> - Lépés és ütés szabályainak a megismerése a gyalogok és a dámák esetében 	<ul style="list-style-type: none"> - Játék bemutatása, - Táblán a lépések bemutatása, - Mintajáték, - Páros kipróbálás folyamat mentorálással - Tapasztalatok megbeszélése, félreértések, vitás kérdések tisztázása. <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Laminált lap, kupakok
<ul style="list-style-type: none"> • A játék készségszintű használata <ul style="list-style-type: none"> - A játék használata a tanult szabályok alkalmazásával 	<ul style="list-style-type: none"> - parasztdáma játszása párosan, körmérkőzés <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sakktábla, - 12-12 sötét és világos korong

<ul style="list-style-type: none"> • A megismert játék készségszintű használata - Verseny szituáció teremtése	<ul style="list-style-type: none"> - Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés <p><i>Eszköz:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10x10-es fekete-fehér tábla, - 20-20 sötét-világos korong
--	--

Az óra utolsó szakaszában biztosítsunk lehetőséget a korábban tanult játékok használatára.

10. óra	Eszközök, módszerek
<p><u>A TANULT JÁTÉKOK FELELEVENÍTÉSE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Szabályok átisméltése • Melyik a kedvenc játékod? Miért? • Hogyan tanítanád meg társaidnak? • Verseny szituáció teremtése 	<p>- Beszélgetés; érzések, tapasztalatok megfogalmazása</p> <p>- Páronkénti mérkőzés, körmérkőzés</p> <p><i>Eszköz:</i></p> <p>Az év során használt játékok, eszközök</p>
<p>Zárókör: Hogy érezted magadat a foglalkozások során? Mi volt a legjobb élményed? Mi volt a legnehezebb pillanat? Mi volt a legnagyobb tanulásod?</p>	<p>beszélgetés</p>